

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoPno/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622201874
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7622201874.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Zuzany Biščákovvej vo veci starostlivosti súdu o maloletého: X. Z., K.. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny W. K. B., dieťa rodičov: matka Q.. J. B., K.. XX.XX.XXXX, I. O. I. XXX, I., a otec O.. Š. Z., K.. XX.XX.XXXX, I. O. H.R. X, H., zastúpený: Advokátska kancelária Hovan a Hospúdkva, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, M. Gorkého 8, IČO: 47 233 419, v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, v rámci konania o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 6P/83/2023-86 zo dňa 23.9.2023, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní, takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie v tom znení:

I. Matka je oprávnená a povinná sa stretávať s maloletým X.,

- v každom párnom kalendárnom týždni od stredy od 14.00 hod. do pondelka do 07.30 hod. nasledujúceho kalendárneho týždňa, s tým že

matka je povinná v stanovenom čase prevziať a odovzdať mal. dieťa v školskom zariadení, ktoré maloleté dieťa navštevuje. V čase jeho neprítomnosti v školskom zariadení je matka povinná prevziať a odovzdať mal. X. v bydlisku otca maloletého.

II. Matka je oprávnená a povinná sa stretávať s maloletým X.,

- počas Vianočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 09.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod., v každom párnom kalendárnom roku od 31.12. od 09.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 18.00 hod.,

- každý páry kalendárny rok počas jarých prázdnin od pondelka od 8.00 hod. do nedele do 18.00 hod.,

- každý páry kalendárny rok počas Veľkej noci od Veľkonočného štvrtka od 09.00 hod. do Veľkonočnej nedele do 18.00 hod., a každý nepárny kalendárny rok od Veľkonočnej nedele od 18.00 hod. do utorka po Veľkej noci do 18.00 hod.,

- počas letných školských prázdnin každý kalendárny rok v čase od 1.7. od 09.00 hod. do 15.7. do 19.00 hod. a od 1.8. od 09.00 hod. do 15.8. do 19.00 hod., s tým že

matka je povinná maloletého X. v určený čas prevziať a odovzdať v mieste bydliska otca.

III. Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 6P/83/2023.

IV. Dáva podnet súdu prvej inštancie na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia.

o d ô v o d n e n i e :

I. Obsah návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia

1. Matka sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala úpravy styku s maloletým X. každý páry týždeň od stredy od 14.00 hod. do pondelka nasledujúceho týždňa 7.30 hod. s tým, že si maloletého prevezme a odovzdá v školskom zariadení, ktoré dieťa navštevuje. Zároveň navrhla upraviť stretávanie počas zimných prázdnin v trvaní jedného týždňa.

2. Matka v podanom návrhu uvádza, že výchovu jej syna reálne vykonávajú a jeho správanie ovplyvňujú výlučne otec maloletého s jeho rodičmi v spoločnej domácnosti, ako aj partnerka otca maloletého, ktorá reálne sprevádza maloletého na všetkých mimoškolských podujatiach a aktivitách. Odo dňa 10.4.2022, kedy jej otec maloletého odmietol odovzdať syna do jej starostlivosti, je jej umožnené v minimálnej miere vykonávať rodičovské práva a povinnosti voči maloletému XX-ročnému synovi X.. Otec dieťaťa nie je ochotný sa dohodnúť na jej pravidelných stretnutiach so synom X. a strávení jeho času aj v jej rodinnom prostredí. Syn X. nenavštevuje vôbec jej domácnosť, úplne stratil kontakt nielen s ňou ako matkou, ale aj so svojou X-ročnou sestrou A., narodenou X.X.XXXX. X. jej vôbec nedvíha mobil, nenavštevuje ju pravidelne v jej domácnosti, odmieta jej osobu a stretávanie sa s ňou, na verejnosti sa od incidentu chová k nej odmerane, ako keby k sebe nepatrili. Dňa 6.12.2022 v čase o 17:30 hod. prišla pre maloletého Polícia SR priamo do budovy ZUŠ W. K. B., a to na podnet otca dieťaťa. Maloletý X. totiž týždeň predtým - v čase, keď bol jeho otec hospitalizovaný v nemocnici v O., prvýkrát od incidentu strávil jeden celý týždeň v decembri 2022 v jej domácnosti. Otec dieťaťa po svojom príchode z O. vyzdvihol prostredníctvom svojho brata neohlásene maloletého X. v ZUŠ W. K. B. a za prítomnosti Polície SR, hoci X. predtým sa jej zdôveril, že by nemal problém zostať s ňou v jej domácnosti aj dlhšie, tým viac, že otec maloletého bol v povinnej liečebnej karanténe z dôvodu použitia rádioaktívnej látky. Počas decembrového týždňa v roku 2022 bol X. v jej domácnosti uvoľnený, správal sa prirodzene.

Ani raz jej otec dieťaťa dobrovoľne nepriviezol syna do jej domácnosti, a ani raz jej nenavrhol, aby X. čo i len jeden víkend strávil s ňou v jej domácnosti, a tiež so svojou sestrou A.. Komunikácia cez mobil s otcom dieťaťa je ťažká, často nedvíha mobil alebo po krátkom rozhovore zloží, preruší hovor. Bola svedkom naliehania na syna zo strany otca, aj starých rodičov, že sa X. musí chovať podľa ich dohody a to, vždy sa vrátiť domov k otcovi. Tieto skutočnosti ju len utvrdzujú v tom, že stretávanie sa matky s maloletým X. nezávisí od jeho vôle, ale že sa X. podriaďuje otcovej autorite a jeho príkazom.

Od rozhodnutia súdu prvej inštancie, t.j. odo dňa 23.9.2022, celé sviatky - Vianoce alebo Veľkú noc - strávil maloletý len pri otcovi a starých rodičoch, ktorí sa o nej aj pred maloletým vyjadrujú negatívne, čo jej maloletý sám potvrdil. Otec dieťaťa manipuluje a zaťahuje syna do ich rodičovských konfliktov. Každý jej telefonát s otcom dieťaťa otec dieťaťa necháva na hlasný odposluch v prítomnosti syna, každú jej mobilnú správu adresovanú otcovi dieťaťa dá prečítať aj synovi, za účelom vytvoriť u syna negatívny obraz o svojej matke. Obmedzenosť jej kontaktu so synom spočíva aj v tom, že otec maloletého ju o nijakých aktivitách alebo úspechoch ich syna vopred neinformuje.

Matka má minimálnu možnosť styku s maloletým vo vlastnej domácnosti, preto nemá na maloletého takmer žiadny citový a výchovný dosah. Nakoľko sa matka zúčastňuje rodičovských združení svojho syna, má vedomosť o tom, že školský prospech maloletého sa tohto školského roku výrazne zhoršil. Rôznorodosť rodinného prostredia oboch rodičov pritom maloletý X. prirodzene akceptoval do svojich XX rokov. V podstate v priebehu XX-tich rokov pre maloletého bolo samozrejmosťou spolunažívanie v jej domácnosti so sestrou A. a aj nad rámec upraveného styku víkendové pobyty u otca. Odkedy je maloletý X. zverený do výchovy otca maloletého, v dôsledku autority a zdravotného stavu svojho otca, nevyliciteľnej choroby Sclerosis multiplex, verejne spochybňuje ju ako matku. Má za to, že navrhovanou neodkladnou súdnou úpravou styku maloletého s matkou, bude zabezpečená prirodzená schopnosť maloletého akceptovať rodinné prostredie oboch rodičov, ako otca, tak aj matky, maloletý nebude vystavený ovplyvňovaniu len jedného z rodičov. Navrhovaná neodkladná úprava styku s matkou vo výraznej miere podporí citovú väzbu maloletého k matke a jeho sestre, zabráni nežiaducemu a nechcenému sa odcudzovaniu matky so synom a obidvoch súrodencov.

II. Skutočný stav zistený odvolacím súdom

3. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 362 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), úvodom uvádza, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol odvolaciemu súdu doručený v priebehu odvolacieho konania v právnej veci proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, č. k. 6P/83/2023-86 zo dňa 23.9.2023 ako súdu prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“), ktorým súd prvej inštancie rozhodol takto, cit.:

„I. Súd z v e r u j e mal. X. Z., K.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti otca, s tým, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého X. Z., K.. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 150,- eur mesačne, od 11.04.2022 do budúca, ktoré výživné je matka povinná uhrádzať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

III. Dlh na výživnom na maloletého X. Z., K.. XX.XX.XXXX, za obdobie od 11.04.2022 do 23.09.2022 vo výške 815,- eur je matka povinná splácať v mesačných splátkach vo výške 70,- eur mesačne popri bežnom výživnom, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky na dlžnom výživnom sa stáva splatný celý dlh na výživnom.

IV. Styk matky s maloletým X. Z., K.. XX.XX.XXXX, sa neupravuje.

V. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 6C/152/2010 - 26 zo dňa 21.10.2010, vo výroku, ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému X. Z., K.. XX.XX.XXXX.

VI. Súd návrh matky na zverenie maloletého X. Z., K.. XX.XX.XXXX, do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietá.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania."

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení predmetného rozsudku uviedol, že v otázke zmeny výchovného prostredia a zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca mal preukázané, že maloletý je od 10.4.2022 v osobnej starostlivosti otca, ktorý sa o dieťa riadne stará. Súd prvej inštancie konštatoval, že je v záujme maloletého s prihliadnutím na jeho nemenný názor zverenie do osobnej starostlivosti otca s tým, že styk s matkou je neupravený, keďže rodičia, kolízny opatrovník ani nenavrhlí úpravu styk a maloletý sa vyjadril, že nechce mať presne upravený styk s matkou.

5. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že vzhľadom na podané odvolanie matky meritórny rozsudok súdu prvej inštancie doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

III. Právne posúdenie veci odvolacím súdom a dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 362 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 324 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní

proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podanom v priebehu odvolacieho konania, odvolací súd skúma najlepší záujem mal. dieťaťa na nariadenom neodkladnom opatrení, podporne pritom zohľadňuje objektívne kritéria, demonštratívne vymedzené v čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“).

13. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä: a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. V prípade konaní uskutočňovaných podľa režimu Civilného mimosporového poriadku, zákon vymedzuje zákonnú výnimku zo všeobecnej konštrukcie upravenej v Civilnom sporovom poriadku, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje len súd prvej inštancie, pretože v prípade mimosporových konaní zákon zveruje možnosť rozhodovať o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného v priebehu odvolacieho konania priamo odvolaciemu súdu. Nariadenie neodkladného opatrenia odvolacím súdom by však malo byť výnimočné, teda ako ultima ratio (posledné možné) riešenie. V prípade, ak v priebehu odvolacieho konania je niektorým z účastníkov konania podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd musí pri rozhodovaní vziať do úvahy najmä to, či neodkladné opatrenie nie je možné dosiahnuť samotným meritórnym rozhodnutím o odvolaní, ako aj to, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustné odvolanie.

15. Odvolací súd mal za to, že nariadenie neodkladného opatrenia je toho času riešením najlepšie zohľadňujúcim záujem mal. dieťaťa a to z nasledovných dôvodov.

16. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z názoru, že neodkladné opatrenie je možné aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti nariadiť za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne; z tohto hľadiska je potrebné skúmať aj záujem maloletého X. na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov; z uvedeného vyplýva, že pre splnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné osvedčenie vyššej miery intenzity narušenia záujmu maloletého na napĺňaní jeho všestranných potrieb (čo vyplýva práve z predpokladu nevyhnutnosti bezodkladného zásahu, aby tento záujem maloletého bol chránený); z toho na druhej strane vyplýva, že pre splnenie podmienky nevyhnutnosti bezodkladnej úpravy pomerov maloletého pôjde zrejme v praxi predovšetkým o skutočnosti, ktoré evidentne zasahujú do konkrétneho záujmu maloletého na napĺňaní jeho všestranných potrieb.

17. Zákonnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania. Z obsahu spisu vyplýva, že maloletý X. bol v osobnej starostlivosti matky na základe rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 6C/52/2010 zo dňa 21.10.2010, ktorá ju zabezpečovala maloletému do jeho XX rokov. Otec mal určený styk so synom, ktorý sa realizoval. Otec uvádzal, že syn sa dňa 10.4.2022 odmietol vrátiť k matke a odvtedy býva v spoločnej domácnosti s otcom. S matkou nie je maloletý syn skoro v žiadnom kontakte, napriek tomu, že v spoločnej domácnosti, kde od narodenia vyrastal, žije aj jeho sestra, ktorú má matka s iným partnerom a s ktorou má maloletý X. veľmi dobrý vzťah. Zo zisteného skutočného stavu veci vyplynulo, že styk matky s maloletým X. sa nerealizuje a je problematický vzhľadom na rozporné tvrdenia oboch rodičov. Otec tvrdí, že syna od styku s matkou neodhovára, ponecháva však otázku realizácie na maloletom, matka namieta, že nemá vytvorený priestor na spoločné trávenie času vzhľadom na manipuláciu zo strany otca, avšak

aktuálne styk maloletého X. s matkou neprebíha. Odvolací súd mal z obsahu spisu osvedčené, že vo veci samej bolo rozhodnuté súdom prvej inštancie rozsudkom zo dňa 23.09.2023, ktorým nebol vo IV. výroku upravený styk matky s maloletým synom. Proti rozsudku bolo podané odvolanie zo strany matky, z uvedeného dôvodu preto ešte nenadobudlo právoplatnosť. Táto skutočnosť tak bola jedným z dôvodov, prečo sa matka maloletého domáhala v priebehu odvolacieho konania nariadenia neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia veci samej.

18. V predmetnej veci matka maloletého osvedčila svoj nárok tým, že maloletý bol rozhodnutím súdu zverený do osobnej starostlivosti otca, pričom matka so svojim synom už dlhšiu dobu nie je v kontakte. Je dôležité rešpektovať práva maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. V predmetnej veci, vzhľadom na vek maloletého existuje dôvodná obava, že v prípade absencie kontaktu maloletého s matkou môže dôjsť k postupnému vytrateniu sa ich vzájomných vzťahov. Záver súdu o potrebe okamžitej úpravy pomerov medzi účastníkmi podporuje skutočnosť, že vzťahy medzi rodičmi maloletého sú zreteľne narušené, zo strany otca maloletého absentuje vzájomná spolupráca. Odvolací súd zdôrazňuje, že hoci partnerský vzťah rodičov maloletého zanikol, nezanikli ich rodičovské práva a povinnosti, pokiaľ tie neboli obmedzené alebo pozbavené.

19. Je bez pochyb, že rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa len jednému z rodičov zostávajú zachované všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu, komu dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti. Nemôže byť takýto rodič vylúčený zo sústavného výchovného pôsobenia na dieťa, a preto jedným z prostriedkov k zabezpečeniu aspoň čiastočnej spoluúčasti tohto rodiča na výchove maloletého dieťaťa je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom a nevyhnutná je potreba, aby rodičovský vzťah bol udržiavaný, citové puto udržiavané a upevňované. Matka poukazuje na existenciu citového vzťahu k svojmu synovi, na zabezpečovanie jeho starostlivosti do jeho XX rokov a súrodenecký vzťah k jeho sestre a na obavy z toho, že sa nestretávaním vzťah syna stratí.

20. Zarážajúca je absolútna neschopnosť otca maloletého ako v súčasnosti rezidentného rodiča nájsť vzájomné riešenie vhodné pre maloletého syna. Rodičia musia spolu komunikovať o potrebách dieťaťa. Nie je možné spochybňovať, že dohoda rodičov je najoptimálnejším riešením styku dieťaťa a rodiča, pretože relatívna voľnosť pri formulovaní rozsahu stretávania sa rešpektuje individuálnosť rodičov dieťaťa, zákon vždy preferuje dohodu. Rodičia predsa najlepšie poznajú svoje dieťa. V prípade ak sa rodičia nedohodnú o tejto otázke musí rozhodnúť súd.

21. Ak medzi rodičom a maloletým dieťaťom vznikli rodinné zväzky, štát musí konať tak, aby sa mohli tieto zväzky ďalej rozvíjať (porov. Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Keegan vs. Írsko č. 16969/90 zo dňa 26.05.2004, Kroon vs. Holandsko č. 18535/91 zo dňa 27.10.1994).

22. Byť spolu je pre rodiča a jeho dieťa základným prvkom rodinného života (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Bronda vs. Taliansko č. 22430/93 zo dňa 9.6.1998) vyplývajúceho z čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

23. Európsky súd pre ľudské práva ďalej pripomína, že miera uváženia súdu závisí od povahy sporu a na význame ďalších dotknutých záujmov, o ktoré ide. Uznal, že v niektorých prípadoch majú sudy široký priestor pre voľnú úvahu (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Görgülü vs. Nemecko č. 74969/01 zo dňa 26.02.2004).

24. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa (§ 28 ods. 1, 2 ZoR). Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že rodičia majú nielen právo, ale aj povinnosť podieľať sa na výchove mal. dieťaťa. Odvolací súd považuje súčasný faktický stav vo vzťahu k stretávaniu sa matky so synom za nedostatočný pre realizáciu práva matky podieľať sa výchove syna. Jej argumenty pre úpravu styku považuje odvolací súd za pochopiteľné. Od času kedy sa maloletý nachádza v domácnosti otca sa možnosti matky podieľať sa úplnej a vyvázenej výchove stali obmedzenými. Vychádzajúc z toho, že obaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti podieľať sa výchove svojho dieťaťa, že dieťa má právo byť s obidvoma rodičmi a to v rovnakom pomere, tak je nesprávne a neprípustné vytvárať podmienky pre odcudzenie dieťaťa a rodiča, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti.

25. V súčasnosti v dôsledku plynutia času došlo ku konkrétnym zmenám, ktoré odôvodňujú úpravu styku matky s dieťaťom, aby nedochádzalo k odcudzeniu matky a syna. Podľa názoru odvolacieho súdu je daná potreba, aby boli neodkladne upravené pomery účastníkov. Pri skúmaní tohto predpokladu je možné prijať záver, že bola preukázaná potreba dočasnej ochrany práv maloletého dieťaťa a boli osvedčené skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre jeho nariadenie do takej miery, že ich odvolací súd považuje za dostatočné.

26. Odvolací súd poznamenáva, že význam rozhodovania vo veciach úpravy styku neodkladným opatrením vychádza z postulátu, že „predbežné opatrenie upravujúce styk rodiča s deťmi musí byť použité aj s ohľadom na charakter a význam ním chráneného záujmu, ktorým je umožniť rodičovi, ktorý s dieťaťom trvale nežije pravidelný a čo najširší kontakt, pretože je to práve množstvo času, počas ktorého je možné realizovať aj neverbálne výchovné pôsobenie rodiča, tzv. výchovu prítomnosti či príkladom, ktorá je, ako je vo všeobecnosti známe, tou najúčinnjšou výchovnou metódou. Je nutné mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa je v dôsledku odcudzenia v neskoršej dobe iba ťažko napravitelná" (porov. Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 618/05).

27. Odvolací súd zdôrazňuje, že najmä atribút provizórnosti pri neodkladnom opatrení je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „neodkladné opatrenie" vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi, a že nariadením neodkladného opatrenia nezískava jeden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne a hlavne predbežne upravuje určitý okruh vzťahov.

28. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 362 CMP považoval za potrebné predbežne upraviť styk matky s dieťaťom, nakoľko plne prisvieďča tak názoru matky, že je nanajvýš žiadúce a nevyhnutné vykonať všetky opatrenia, aby sa nenarušil vzájomný blízky vzťah matky s dieťaťom a nedošlo k vzájomnému odcudzeniu, nakoľko nesporne úloha a sociálna a emocionálna rola matky v živote dieťaťa je nezastupiteľná a nenahraditeľná. Odvolací súd preto nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk matky s dieťaťom v rozsahu, ktorý podľa jeho názoru, s prihliadnutím na vek dieťaťa, jeho predpokladaný denný režim, sa javí odvolaciemu súdu ako najoptimálnejší.

29. Odvolací súd zároveň limitoval trvanie neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 6P/83/2023.

30. Z predmetných zistení je možné prijať záver o potrebe vykonávania opatrení za účelom zabezpečenia bezpečného výchovného prostredia pre maloletého X., s ohľadom na zásadu najlepšieho záujmu dieťaťa. O zaistenie najlepšieho záujmu dieťaťa musia v prvom rade usilovať jeho rodičia, avšak nie každé dieťa žije v ideálnom prostredí. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené zistenia dáva podnet súdu prvej inštancie na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia. Odvolací súd vyjadruje presvedčenie, že otec maloletého si plne uvedomí rodičovskú zodpovednosť za zdravý psychický vývoj maloletého dieťaťa. V predmetnom konaní bolo zistené porušovanie povinností otca ako rodiča, vyplývajúcich z jeho rodičovských práv a povinností, resp. zneužívanie týchto práv, ktorý svojim konaním ohrozuje alebo narušuje riadnu výchovu maloletého X.. V tomto prípade by intervencia súdu mohla riešiť problém prostredníctvom výchovného opatrenia, ktoré má ochrannú funkciu, s cieľom korigovať vadné výchovné pôsobenie otca maloletého, zároveň ho úplne eliminovať z pôsobenia na dieťa, keďže ponechanie maloletého dieťaťa vo veku adolescenta bez výchovného vplyvu matky má nepriaznivé následky na zdravý psychický vývoj.

31. Rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 :0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).